

Цілі цих служб часто можуть не співпадати з цілями раціональної організації сукупного матеріального потоку, що проходить через підприємство. У зв'язку з цим доцільним є виділення спеціальної логістичної служби, яка б управляла матеріальним потоком, починаючи від формування договірних відносин з постачальником і закінчуючи доставкою покупцеві готової продукції. Отже, виникає необхідність в функціональній структурі управління. В даній структурі є мінус, що єдність керування і розподілу завдань може порушатись, що може призводити до дублювання функцій і повноважень. Тому найбільш прийнятною структурою раціонального управління машинобудівного підприємства є змішана структура (лінійно-функціональна).

Перспективи подальших досліджень. Формування логістичного підходу дає можливість ефективніше управляти машинобудівним підприємством і виходити на Європейський ринок завдяки прийняттю гнучких, оперативних та діючих управлінських рішень; інтеграції логістичних, виробничих та управлінських процесів; гнучкості системи постачання ресурсів або реалізації готової продукції; підвищенню рівня якості продукції, що випускається, та рівня якості обслуговування споживачів; зменшенню витрат на зберігання; зменшенню рівня собівартості продукції та послуг.

1. Гармаш С.В. Логістичний підхід як фактор підвищення ефективності управління виробничими системами в сучасних умовах. *Вісник НТУ «ХП»*. 2015. № 59 (1168). С. 171-174.
2. Росинська Л. Сучасний логістичний підхід до управління підприємствами машинобудування. *Зб. Наук. Праць. ДЕТУТ. Серія: «Економіка і управління»*. 2015. Вип. 34. С. 44-52.
3. Гриньова В.М. *Організація виробництва*: підручник. Київ: Знання, 2009. 582 с.
4. Гаджинский А.М. *Логистика*: Учеб. для высших и средних спец. учеб. заведений. 20-е изд., перераб. и доп. Москва: Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 2012. 484 с.

Шумило А.М.

студент

Кулиняк І.Я.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ФОРМИ ПОКРАЩЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВА: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ

Важливою умовою для збереження конкурентоспроможності та успішного функціонування підприємства в сучасних умовах є його постійне вдосконалення. Ефективне впровадження науково-технічного прогресу на підприємстві дає змогу покращити економіку підприємства, утримувати своє місце на ринку та випереджати конкурентів. Найчастіше удосконалення на підприємстві торкається його матеріально-технічної бази. Матеріально-технічна база підприємства – це сукупність необхідних для виробничого процесу засобів виробництва (устаткування, приладів, різноманітних транспортних засобів, допоміжних підприємств, під'їзних шляхів тощо).

Покращення матеріально-технічної бази підприємства може бути декількох видів:

- модернізація;
- реконструкція;
- ремонт;
- заміна.

У сучасному розумінні модернізація підприємства насамперед полягає в організації цільового інвестування, спрямованого на вдосконалення і проведення його складових через ланцюг послідовних конструктивних змін до стану, що відповідає сучасному рівню здійснення виробничо-господарської діяльності. Тобто увага переноситься на проведення послідовних інвестиційних операцій, спрямованих на практичне використання в операційній

та інших видах діяльності підприємства нових наукових і технологічних знань з метою досягнення комерційного успіху [1]. Модернізація обладнання – удосконалення конструкції, яке забезпечує підвищення продуктивності об'єкта, що модернізується, сприяє розширенню його технологічних можливостей до рівня сучасних технічних і технологічних вимог, досягненню економії ресурсів, поліпшенню умов праці. Полягає у порівняно незначних змінах конструкції робочих механізмів, машин, установок та іншого обладнання, а також у відносно незначній зміні матеріалів і методів обробки [2]. Модернізація основних засобів передбачає удосконалення діючого устаткування з метою запобігання техніко-економічного старіння та підвищення техніко-експлуатаційних параметрів до рівня сучасних вимог виробництва. Тобто, для модернізації необхідні капітальні вкладення та час, які б не вплинули на роботу підприємства.

Реконструкція виробництва – комплекс заходів щодо збільшення виробничих потужностей, підвищення продуктивності праці, технічного рівня виробництва з метою збільшення випуску продукції, зниження її собівартості при найменших затратах матеріальних і грошових ресурсів на одиницю введеної потужності [2]. До реконструкції діючих підприємств відноситься переобладнання діючих цехів та об'єктів основного, підсобного й обслуговуючого призначення, як правило, без розширення існуючих будівель і споруд основного призначення, пов'язане з удосконаленням виробництва та підвищенням його техніко-економічного рівня на основі досягнень науково-технічного прогресу та здійснюване в цілому з метою збільшення виробничих потужностей, поліпшення якості та для зміни номенклатури продукції головним чином без збільшення чисельності працівників при одночасному поліпшенні умов їх праці та охорони навколишнього середовища [3]. Для реконструкції, на відміну від, модернізації необхідні більші капітальні вкладення та час для проведення робіт, через що можлива необхідність припинення роботи об'єкта, що підлягає реконструкції.

Ремонт основних засобів – часткове відновлення окремих об'єктів для підтримання їх у робочому стані. Ремонт буває: поточний, середній і капітальний. А також плановий і аварійний [2]. Ремонт є необхідним засобом для запобігання зупинки процесу виробництва на підприємстві. Він являє собою тимчасове рішення для вирішення проблеми. Найбільшим недоліком ремонту можна вважати його неочікувану (раптову) необхідність та незаплановані грошові вкладення, що в свою чергу може негативно вплинути на діяльність підприємства.

Заміна обладнання – це дія, при якій замість неробочого (пошкодженого, застарілого) обладнання береться інше обладнання, яке здатне виконувати такі ж завдання. Заміна може бути як плановою (при застарілому обладнанні), так і аварійною (при повному виході з ладу обладнанню). Заміна обладнання найчастіше виконується при застарілому та неробочому обладнанні, якщо його ремонт є неможливим, або неефективним. Вона може мати негативні наслідки для підприємства такі, як додаткові незаплановані інвестиційні вкладення та неможливість ідентичної заміни.

Отже, важливою умовою успішного функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання є його матеріально-технічне забезпечення. Рівень матеріального забезпечення підприємства постає одним із критеріїв його конкурентоспроможності, адже, одним із головних факторів виживання в умовах ресурсних обмежень є економія та зниження витрат. Аналіз показників матеріально-технічного забезпечення дає змогу оцінити стан підприємства, його місце на ринку та рівень конкурентоспроможності. Це стимулює підприємства удосконалювати матеріально-технічні бази для успішного функціонування на ринку.

1. Петрович Й.М., Борбулевич В.З. Модернізація промислових підприємств та її інноваційне забезпечення. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2016. № 1. С. 106-116.

2. Реконструкція, модернізація та ремонт основних засобів // *Методологія бухгалтерського обліку*. URL: <https://bukhlabaz.ru/bukhgalterckij-uchet/ukrainskij-bukhuchet/knigi/entsiklopediya-bukhgalterskogo-ucheta/rekonstrukciya-modernizaciya-ta-remont-osnovnih-zasobiv>.

3. Поліпшення основних засобів / Буковинська бібліотека. URL: <https://buklib.net/books/26071>.